

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813200540
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813200540.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Rožňave, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci navrhovateľa: Profidebt Slovakia, s. r. o., Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35 925 922, proti odporkyňi: I. G., narodená X.X.XXXX, Z. X, F.Ž., o zaplatenie 174,36 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa pôvodne podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie celkovej sumy 805,17 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté verejné telekomunikačné služby, v zmysle Zmluvy o pripojení a Dodatku k zmluve o pripojení, uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou zo dňa 17.10.2007, za obdobie od 22.11.2007 do 21.12.2007 - faktúra č. 1000205774, splatná 17.1.2008 na sumu 52,43 Eur, za obdobie od 22.12.2007 do 21.1.2008 - faktúra č. 1000267765, splatná 11.2.2008 na sumu 30,56 Eur, za obdobie od 22.1.2008 do 21. 2.2008 - faktúra č. 1000387192, splatná 17.3.2008 na sumu 326,30 Eur, za obdobie od 22.2.2008 do 21.3.2008 - faktúra č. 1000466311, splatná 15.4.2008 na sumu 22,21 Eur, za obdobie od 22.3.2008 do 21. 4.2008 - faktúra č. 1000558927, splatná 12.5.2008 na sumu 0,02 Eur, za obdobie od 22.5.2008 do 21.6.2008 - faktúra č. 1000792503, splatná 11.7.2008 na sumu 1,99 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 371,66 Eur, vyúčtovanej faktúrou č. 5100191829, splatnou 11. 5. 2008.

Tunajší súd rozsudkom č. k. 8C/79/2012-64 zo dňa 12.7.2012 zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy 433,51 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo žalovanej sumy s tým, že konanie o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 371,66 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 12. 5. 2008 do zaplatenia vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní súd rozhodne aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.9.2012. Rozsudkom č. k. 8C/360/2012-32 zo dňa 8.11.2012, právoplatným dňa 8.1.2013, súd rozhodol o vylúčenej časti žaloby - zmluvnej pokuty vo výške 371,66 Eur s príslušenstvom a zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy 197,30 Eur s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 12.5.2008 do zaplatenia s tým, že konanie o zaplatenie zvyšnej sumy 174,36 Eur s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 12.5.2008 do zaplatenia vylúčil na samostatné konania, v ktorom konaní súd rozhodne aj o trovách tohto konania.

Predmetom tohto konania je teda nárok navrhovateľa, čo do výšky 174,36 Eur t. j. zaplatenie časti zmluvnej pokuty s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 12.5.2008 do zaplatenia odporkyňou.

Z faktúry č. 5100191829, splatnej dňa 11.5.2008 vyplýva, že odporkyni bola fakturovaná suma 371,66 Eur ako zmluvná pokuta.

V predmetnom konaní o zaplatenie 174,36 Eur s prísl., t. j. časti zmluvnej pokuty, bolo vytýčené pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčast' však ospravedlnil a zároveň súhlasil s tým, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Odporkyňa na pojednávaní žiadala zamietnuť žalobu vo zvyšnej časti zmluvnej pokuty. Nesúhlasila s tým, aby ju súd zaviazal k náhrade trov konania navrhovateľovi. Uviedla, že je naďalej vo finančnej tiesni, nemá z čoho splácať ani tie splátky, ktoré sa zaviazala navrhovateľovi uhradiť, a to pôvodnú istinu, ako aj časť zmluvnej pokuty. Napriek tomu, že požiadala o odpustenie zvyšnej časti zmluvnej pokuty, navrhovateľ s tým nesúhlasil. Nebola ochotná uhradiť zvyšnú žalovanú sumu, nemala z čoho. Na základe rozsudku, ktorým bola zaviazaná zaplatiť istinu navrhovateľovi, ako aj časť zmluvnej pokuty v splátkach po 30,00 a 10,00 Eur, už začala splácať, uhradila raz 30,00 Eur. Platba sa jej vrátila, pretože zrejme uviedla nesprávny účet. Peniaze už medzitým minula, nemala na živobytie. Ďalej uviedla, že poberá dávky v hmotnej núdzi po 60,00 Eur a 40,00 Eur má zaplatiť za dlžné platby pre navrhovateľa (30,00 Eur a 10,00 Eur), na živobytie jej zostáva len 20,00 Eur mesačne, čo nepokryje ani tie základné výdavky. Uviedla, že býva s mamou, ktorá má tiež len 22,00 Eur mesačne a jej otec nemá žiaden príjem, pretože nie je ani v evidencii a preto mu nevznikol ani nárok na dávky v hmotnej núdzi.

Súd sa oboznámil s pripojenými spismi tun. súdu - sp. zn. 8C/79/2012 a sp. zn. 8C/360/2012, rozsudkami, ktoré sú súčasťou týchto spisov, ako aj listinnými dôkazmi - písomným vyjadrením navrhovateľa, Zmluvou o pripojení, Dodatkom k Zmluve o pripojení, všeobecnými podmienkami poskytovanie verejných elektronických telekomunikačných služieb telefónnej siete spoločnosti Telefónica, Zmluvou o postúpení pohľadávok, neuhradenými faktúrami, odstúpením od zmluvy, ako aj celým obsahom spisu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 174,36 Eur t. j. zmluvnej pokuty s prísl., je nedôvodný a neopodstatnený.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ)

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vznikutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše, zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická

rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie v predmetnej veci - časti zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

Navrhovateľ poukázal na tú skutočnosť, že výška zmluvnej pokuty v celkovej výške 371,66 Eur zodpovedá hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti, ktorú odporkyňa porušila (viazanosť užívať mesačný program podľa zmluvy 24 mesiacov)

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporkyňa spôsobila škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1 OZ, keď predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporkyne. Napriek tomu ale odporkyňa prejavila ochotu uhradiť časť zmluvnej pokuty, t. j. hodnotu telefónu tak, ako bola vyčíslená navrhovateľom (na sumu 197,30 Eur). S poukazom na vyššie citované ustanovenia, súd v tomto konaní nárok navrhovateľa o zaplatenie zvyšnej časti zmluvnej pokuty považoval za neopodstatnený, nedôvodný a žalobu v časti zmluvnej pokuty zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), keď súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, keďže navrhovateľ mal úspech len čiastočný a to v predchádzajúcich konaniach (8C/79/2012, 8C/360/2012) aj to len v časti, v tomto konaní bol v celom rozsahu neúspešný a odporkyňa si trovy konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.